

HLEDEJ POKOJ A USILUJ O NĚJ

KÁZÁNÍ MICHALA ŠOURKA K BIBLICKÉMU HESLU ROKU 2019

PŘI BOHOSLUŽBÁCH NA KURZU CÍRKEV ŽIVĚ, BĚLEČ 3. 8. 2019

II. ČTENÍ Z BIBLE

Žalm 34,9-17 (Český studijní překlad)

Okuste a vize, že Hospodin je dobrý. Blahoslavený je muž, který v něm hledá útočiště. Bojte se Hospodina, jeho svatí! Ti, kdo se ho bojí, netrpí nouzi. Mladí lvi strádají a hladovějí, ale ti, kteří hledají Hospodina, nemívají nedostatek v ničem dobrém. Pojd'te, synové, a poslouvejte mě, vyučím vás bázni před Hospodinem. Jaký je člověk, který si oblíbil život a miluje dny, kdy uvidí dobro? Střež svůj jazyk od zlého a své rty před klamnými řeči. Odvrať se od zlého a číň dobré, **hledej pokoj a usiluj o něj**. Hospodinovy oči hledí na spravedlivé, jeho uši slyší jejich volání o pomoc. Hospodinova tvář je proti těm, kdo páchají zlo, aby vyhladil ze země jejich památku.

KÁZÁNÍ

Mnozí z vás znáte Hesla Jednoty bratrské. A pokud ne, je na čase tento vážný nedostatek napravit. V Herrnhutu (Ochranově) se od roku 1781 připravují na každý den v roce. Ke starozákonnímu heslu, které se losuje, se vybírá ještě druhý verš (tzv. Lehrtext) z Nového zákona.

Je dobré, krásné a velmi užitečné Hesla používat, každý den si je číst a přemýšlet nad nimi. A je fascinující vědět, že po celém světě jsou lidé, kteří mají stejný verš jako svoje motto, čtou ho, přemýšlejí nad ním, berou ho jako slovo, které je má vést a provázet celým dnem, inspirovat, posilovat, korigovat.

Ke každodenním heslům později přibyla také měsíční a týdenní biblická hesla. Od roku 1930 existuje ještě jedna nesmírně krásná tradice: vybírá se celoroční biblické heslo. Je to verš, který prochází celým rokem jako jeho motto, jako zvláštní důraz, výzva nebo zaslíbení.

Biblické heslo pro rok 2019 je z Žalmu 34, 15 a zní: Hledej pokoj a usiluj o něj. Hledej pokoj a stíhej jej. Na tím, co to znamená, se chci zamyslet v pěti bodech: Co je to pokoj, jak je to s pokojem v našem světě, odkud se bere nepokoj. Co Bůh nabízí a co znamená hledat jeho pokoj.

1. Co je pokoj?

Hledej pokoj a usiluj o něj. Hledej pokoj a stíhej jej. Potřebujeme ho. Moc ho potřebujeme. Opravdový pokoj se vším, co k němu patří.

Hebrejšтина, řeč Starého zákona, používá slovo šalom. Znamená víc, mnohem víc, než jen mlčení zbraní a nepřítomnost války. I když v ulicích nerachotí tanky a

nepochodují tam vojáci, i když na domy nepadají bomby, neznamená to automaticky, že vládne pokoj.

Šálóm znamená, že je všechno v pořádku, zdravé, nenarušené a nerozbité. Bez zranění a šrámů, bez vad a kazů, bez újmy a poškození. V dobrém stavu. Šálóm znamená, že nic není zničené, rozervané, rozpolcené, porušené, pokažené, omlácené a zraněné. Šálóm znamená celistvost, neporušenost, integritu. Šálóm znamená, že vše je, jak to má být.

Šálóm znamená, že je možné zdárně a zdařile žít, život se může rozvíjet a kvést. Pokoj je, když všichni lidé mají, co potřebují k naplněnému a smysluplnému životu.

Pokoj je, když každý člověk ví: Jsem chtěný, jsem důležitý. Mám své místo na světě a beze mne by na světě chybělo něco důležitého. Pokoj je, když se nikdo necítí osamělý nebo vyloučený. Když má každý své – dobré a správné – místo.

Pokoj je, když jsou všechny vztahy v pořádku a dobré: vztah manžela a manželky, vztah rodičů k dětem a dětí k rodičům, vztah mezi sourozenci. Když je v pořádku vztah k přátelům, učitelům, nadřízeným i podřízeným, kolegům v práci. Když je v pořádku vztah k sousedům, třeba v domě. Že sousedy neznám, to není pokoj.

Pokoj je, když mají všichni co jíst a pít, když mají střechu nad hlavou. Když jsou zdraví a *spokojení*.

Když a kde všichni tohle všechno mají, pak vládne pokoj, šálóm. Vše je v pořádku, všechno je zdravé a zdárné. Nic není nefunkční a v nepořádku, pokažené a rozbité. Všichni jsou *spokojení*.

Pokoj je, když to mají všichni. To znamená, že o pokoj nemohu usilovat jen pro sebe, ale také pro druhé. Skutečný pokoj vylučuje sobectví.

2. Jak je to s pokojem v našem světě?

Hledej pokoj a usiluj o něj. Hledej pokoj a stíhej jej. Potřebujeme ho. Moc ho potřebujeme. Opravdový pokoj se vším, co k němu patří. Opakem pokoje nepokoj, ne-pokoj. Ten je tam, kde je něco zničené, nefunkční. Kde je něco narušené a rozbité, porouchané a polámané, nefunkční a pokažené. Opakem pokoje je rozvrátenost a nesoulad, rozervanost a nepokoj.

Nepokoj vládne mezi národy. Celé lidské dějiny jsou provázeny neustálými spory a válkami. Ani státy, které žijí v míru, nezrušily armády. Vojenský průmysl utěšeně roste a vydělává. V naší zemi žijeme už několik desetiletí v míru, ale svět je stále plný válek. A vedle klasických vojenských konfliktů probíhají také obchodní, diplomatické, informační a propagandistické, kybernetické války.

Nepokoj prostupuje státy a společnosti. Kdyby vládl pokoj, nepotřebovali bychom policii, vězení, soudy, státní zástupce a obhájce. Nepotřebovali bychom ani zámky na dveřích. Nedocházelo by ke střetům mezi bohatými a chudými, k sporům mezi zaměstnavateli a zaměstnanci.

Nepokojem jsou prolnuté vztahy mezi lidmi. Lež a klam, podvody a podrazy, nepoctivost a bezectnost. Lidé spolu nemluví a ignorují se, i když patří do jedné rodiny. Rozpadají se rodiny, hroubí se vztahy. Kolik lidí nemůže přijít na jméno těm, jimž slibovali, že je budou milovat až do smrti, nebo o nichž prohlašovali, že jsou to jejich nejlepší přátelé.

Nepokoj a rozervanost je často i uvnitř nás samotných. Jsme různě zranění, rozvrácení, poškození, nezdraví. Spousta lidí se mračí na tu divnou, protivnou osobu, kterou vidí v zrcadle. Mnozí nevědí, co si počít s životem, jaký má vlastně smysl a kde je jejich místo.

„Ma šlomcha?“, zdravívají se v Izraeli. Znamená to: Jak je to s tvým pokojem, s tvým šálómem? Jsi spokojený? To znamená *s-pokoj-ený*? Pokojem obdařený, v pokoji a s pokojem žijící? Jsi celistvý, nezraněný, nepoškozený, nenarušený? Nebo tu jsou praskliny, trhliny, zranění? Je v tobě pokoj, nebo nepokoj?

Nepokoj je zásadní a závažná porucha člověka. Boží slovo to říká velmi jasně: Pozor, máte velmi vážný problém. Chybí vám pokoj. A to všude, kam se jen podíváš.

3. Odkud se bere nepokoj?

Boží slovo také jasně říká, kde je problému, zdroj nepokoje. Je jím porušený a rozbitý vztah k Bohu. Součástí opravdového pokoje, dokonce jeho základem, je pokoj s Bohem, zdravý, plný, fungující vztah k Bohu.

Zdrojem nepokoje je propast mezi Bohem a člověkem. Bůh a člověk jsou od sebe roztržení a oddělení. Nebo, vyjádřeno jiným obrazem, zeď, která odděluje Boha a člověka. Nejsou spolu.

Přítom ale Bůh a člověk bytostně patří k sobě. Bůh stvořil člověka jako stvoření sobě tak blízké, že se spolu chodili v rajske zahradě procházet, Bavili se spolu, smáli se spolu, měli se rádi. Žili spolu navzájem v pokoji, člověk byl spokojený.

Jenže přišel zlom. Člověk tento pokoj narušil. Tím, že přestal svému Stvořiteli důvěřovat. Chtěl o všem rozhodovat sám, chtěl všechno dělat sám a podle svého. Chtěl být hlavní a nejvyšší. Chtěl si sám utvářet svůj život. Bez Boha a proti Bohu. Proto se od Boha odtrhl.

To je podstata a jádro toho, čemu Bible říká hřích. Nejde o morální věci a problémy, ale o zásadní vztahový problém. Ve své bohorovnosti a sobectví je člověk odrhl od toho, jímž byl stvořen a pro něhož byl stvořen. Odmítl určení, které mu bylo dáno Stvořitelem a které znamenalo opravdovou spokojenost, skutečný pokoj.

Byli jsme stvořeni pro Boha, a to vymezuje smysl našeho života. Bůh nás stvořil a dal nám své určení. Jen s tímto určením se může náš život dařit a prospívat.

Když někdo Bohu řekne: „Dej mi pokoj, Bože!“ skončí nutně uprostřed nepokoje. A působí na něho vlastní nepokoj i nepokoj druhých, do kterého je také vta-hován a jímž je ovlivňován.

A pak to všechno skřípe, zdraví, rodina, vztahy, práce, svět. A lidé si pak stěžují a křičí: „Co je to za Boha! Stvořit takhle zmetkovitý! Jak se na to Bůh může dívat?!“ Ale křičí takto vlastně proto, že někde v hloubce cítí touhu po opravdovém pokoji, která je nenaplněná a neuspokojená. Nějak cítí, že něco není v pořádku, že tu není skutečný pokoj.

4. Boží nabídka pokoje v Kristu

Do všeho nepokoje světa, do všeho našeho nepokoje najednou zní: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem!“ Známa věta z vánočního příběhu. Andělé těmito slovy ohlašují příchod Ježíše, příchod Spasitele. Touhle větou andělé vyja-dřují, co to znamená, že Ježíš přišel na zemi. Přichází pokoj.

Ježíš přišel, protože tu na zemi bylo příliš málo pokoje. Kdyby bylo dost pokoje na zemi a dost pokoje v nás, nemusely být Vánoce, nemuselo být dítě v jeslích, nemusely být velikonoce a kříž. Jenže, právě proto, že pokoje bylo málo, přišel Je-žíš. A právě v něm, jak zpívají andělé, v tom dítěti v betlémských jeslích, v tom muži na kříži, je pokoj.

Nejen, že v Ježíši jsou Bůh a člověk navzájem propojeni tak těsně, jak to bylo původně Bohem zamýšleno. Nejen, že v Ježíši jsou Bůh a člověk spolu, bez trhlin a propastí, bez bojů a sporů, v plné důvěře a lásce, poslušnosti a harmonii.

Ale navíc v Ježíši a díky němu dostáváme šanci na pokoj i my všichni. Do našeho nepokoje zní: Ježíš je náš pokoj.

„Kdysi jste byli vzdálení, ale teď jste díky Kristově krvi blízcí. On sám je náš pokoj; on spojil oba tábory v jedno a zbořil hradbu, která je rozdělovala. Vlastním tělem zrušil nepřátelství... Takto nám přinesl pokoj“ (Ef 2,13-15 B21).

Bůh se neurazil a neodvrátil. Nabídl nám obnovení pokoje. Nabídl ruku ke smí-ření v Ježíši Kristu. Bůh nabídl ruku k pokoji v Kristově příchodu na svět a v jeho oběti na kříži. K přemostění propasti, které je mezi člověkem a Bohem. K zbourání zdi, která nás od Boha oddělovala. K zacelení trhlin a zahojení všech jizev a šrámů. K obnovení, znovunastolení opravdového pokoje, založeného na zdravém a náleži-tém vztahu k Bohu.

A na zemi pokoj, které zaznělo při Kristově narození, znamená: Kristus přišel, aby přinesl pokoj tam, kde je nepokoj. Aby vyhojil rány a uzdravil nemoci. Aby přinesl odpuštění, kde je hřích, smíření, kde je odloučení od Boha, aby přinesl spásu, kde je zatracení. Aby přinesl pokoj Božího království tam, kde se roztahuje neřád d'ábel a jeho říše nepokoje.

5. Hledat a šířit pokoj znamená hledat a šířit Krista

Hledej pokoj a usiluj o něj. Všechny věci napomáhající odstranění nebo zmírnění jakéhokoli nepokoje, jako je úsilí o sociální spravedlnost nebo smíření mezi sousedy, péče o různé vyloučené nebo pomoc těm, jejichž manželství prochází problémy, to všechno patří k věcem, o něž máme usilovat. Jsou to věci důležité. A díky za všechny, kdo něco dělají.

Ale bez Krista je to všechno jen mírnění nepokoje, ale ne skutečný pokoj. Protože opravdový pokoj je možný jedině s Kristem. Opravdový pokoj je možný jen tam, kde je smíření s Bohem. A to je možné jedině skrze Krista. Kdo nezná Ježíše, neví, co je opravdový pokoj. Bez Ježíše Krista není možný opravdový šálóm. Ten je jedině v Kristu a s Kristem a skrze Krista. Jediný skutečný pokoj, dárce a zdroj pokoje, pokoj sám, je Kristus.

Kristus je pokoj pro všechny, tvůrce a dárce pokoje. Hledat pokoj proto znamená hledat především Krista. Tvořit pokoj znamená přinášet, sdílet Krista s druhými. Žít opravdovým pokojem znamená žít s Ježíšem, a pro Ježíše, skrze Ježíše a v Ježíši.

Hledej pokoj a usiluj o něj, znamená přijmout Boží pokoj, který Kristus dává a tvoří, kterým Kristus je. Přijmout smíření s Bohem a pokoj vytvořený Ježíšovým vtělením, utrpením a smrtí na kříži, vzkříšením a nanebevstoupením.

Přijmout společně s pokojem nejen odpuštění, ale také sílu k proměně a novosti vlastního života. Nechat se Kristem stále víc a hlouběji prostupovat a formovat v člověka *spokojeného* v nejvlastnějším smyslu toho slova, tj. v člověka plného opravdového pokoje, žijícího Božím pokojem.

A smířený s Bohem, pokojem naplněný, se postavit se do služby Krále pokoje, Ježíše. Tvořit pokoj z jeho moci a síly a moudrosti. Být nositelem a šířitelem jeho pokoje. Nést a šířit především jeho samého, Ježíše Krista, který je náš pokoj a pokoj celého světa.

Hledej pokoj a usiluj o něj, je výzva: Uprostřed všeho nepokoje, hledej zdroj opravdového pokoje – hledej Ježíše Krista. Doprostřed všeho nepokoje přinášej opravdový pokoj – přinášej Ježíše Krista.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane Ježíši Kriste, ty jsi jediný zdroj a dárce opravdového pokoje. Smíření s Bohem. Ty jsi náš pokoj a můj pokoj. Chci tě hledat a usilovat o tebe, Králi pokoje. Buď mým pokojem. Abych byl spokojeným člověkem, spokojeným Božím dítětem. Amen.

PÍSEŇ

Pokoj vám (703)